

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:

celo leto skupaj naprej . . . K 50—
pol leta 25—
četrt leta 13—
na mesec 4-50

za Nemčijo:

celo leto naprej K 55—
za Ameriko in vse druge dežele:
celo leto naprej K 60—

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znakma.
Upravištvu (spodaj, dvorišče levo). Knaflova ulica št. 5, telefon št. 85.

Izhaja vsak dan zvečer izvenredne nedelje in praznike.

Inserati se računajo po porabljenem prostoru in sicer 1 mm visok, ter 54 mm širok prostor: enkrat po 12 vin., dvakrat po 11 vin., trikrat po 10 v. Poslano (enak prostor) 30 vin., parte in zahvale (enak prostor) 20 vin. Pri večjih insercijskih pogovorih.

Novi naročniki naj pošljejo naročnino vnaprej po nakazilu.
Na samo pisane naročbe brez poslatve denarja se ne moremo nikakor ozirati.
„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani

dostavljen na dom ali če se hodi ponj:

celo leto naprej K 48— | četrt leta 12—
pol leta 24— | na mesec 4—

Posamezna številka velja 30 vinarjev.

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knaflova ulica št. 5 (v I. nadst. levo), telefon št. 34.

Nemški odgovor Wilsonu.

Berolin, 12. oktobra.

Predsedniku Zedinjenih držav poslana nota kot odgovor na Wilsonovo sporočilo se glasi:

Odgovarjajoč na vprašanja predsednika Zedinjenih držav ameriških izjavlja nemška vlada:

Nemška vlada je sprejela stavke, ki jih je postavil predsednik Wilson v svojem nagovoru z dne 8. januarja in v svojih poznejših nagovorih kot podlago trajnega pravnega miru. Namen razgovorov, ki naj se uvedejo, bi bil torej samo ta, sporazumeti se glede praktičnih podrobnosti njih uporabe. Nemška vlada domneva, da se postavljajo tudi vlade z Zedinjenimi državami zvezanih držav na stališče izjav predsednika Wilsona.

Nemška vlada se izjavlja v sporazumu z avstro-ogrsko vlado pripravljeno ugoditi, predno se doseže premirje, zahtevam predsednika glede izpraznitve. Vlada daje predsedniku na prosto izposlovati sestanek mešane komisije, ki bi imela nalogo, skleniti za izpraznitve potrebne dogovore.

Sedanja nemška vlada, ki nosi odgovornost za mirovni korak, je sestavljena potom pogajanj in v sporazumu z veliko večino državnega zbora. Pri vsakem svojem dejanju oprt na voljo te večine, govori državni kancelar v imenu nemške vlade in nemškega naroda.

Berolin, 12. oktobra 1918.

Podpis:

DR. SOLF,

državni tajnik za zunanje zadeve.

Nemški „da“.

Nemška vlada je odgovorila na Wilsonova tri vprašanja z »da«. Popolnoma jasen ta da še ni in v nemškem odgovoru so še pridržki političnega in vojaškega značaja, ki nam dokazujejo, kako globoko čuti Nemčija trpko uro svojega ponižanja.

Nemška vlada pravi, da sprejme Wilsonove programatične točke kot podlago trajnega pravnega miru. Ogiha se besede »pogoji«, ki jo je rabil Wilson pač le zato, ker je za nemško samozavest preostala. Nekoliko nejasna sta sledeča stavka. Nemška vlada poudarja, da se naj pristaja na to, da naj služijo pogajanja le še sporazumu o praktični izpolniti Wilsonovega programa. V Berlinu so se izognili vsakemu konkretiziranju teh podrobnosti in so torej pustili odprto vprašanje, ali smatrajo izročitev Alzacije kot zadevo, ki je s sprejetjem Wilsonovih pogojev že definitivno rešena, ali kot »praktično področje« o kateri bo treba še razpravljati. Poljaki so v tem oziru igrali že prevarne. Oni niso čakali, kako si bo nemška vlada tolmačila izročitev pruskih poljskih dežel, temveč so ustanovili narodno vlado, v kateri sedi zastopnik dosedaj pruske Poljske in so torej tolmačili Wilsonove točke tako, kakor jih hočejo tolmačiti Francozi glede Alzacije. Nejasen je tudi stavek, v katerem »domneva« nemška vlada da se tudi zavezniški Amerike postavljajo na Wilsonovo stališče. Tu ni jasno, sprašuje li Nemčija ali tudi ostala ententa priznava Wilsonov program ali pa hoče vedeti, so li tudi ostali zavezniški Amerike pripravljeni skleniti mir.

Zelo hudo je bilo sprejeti Wilsonov pogoj za premirje. Wilson stoji na stališču: Izpraznite najprej zasedene kraje, potem se bomo pogajali za premirje. Nemčija odgovarja, da je pripravljena ugoditi tej zahtevi, predno se doseže premirje. Medtem ko Wilson ne pozna glede umika samega nobega pogajanja, se Nemčija postavlja na stališče, da se mora umik izvršiti po dogovoru. To je bistvena razlika. V prvem (Wilsonovem) slučaju je umik sam se bojno dejanje in izpostavljen torej vsem nevarnostim sovražnega pritiska. V drugem (nemškem) je izvršitev sklenjenega dogovora in izključje torej implicitno, da bi ga mogel sovražnik izrabiti za nove uspehe. Na tretje Wilsonovo vprašanje izjavlja nemška vlada, da govori ne le v imenu naroda (parlament), temveč tudi v imenu »onih sil, ki so dosedaj vodile vojno«. Ali je baš to tisti odgovor, ki ga je hotel Wilson, o tem bi se dalo debatirati.

Prva sodba o nemškem odgovoru je, da v bistvu sprejema Wilsonove pogoje in da je Nemčija pripravljena na največje žrtve, da si izprosi mir. Zato se nam zdi, da bo nemška nota omogočila nadaljna pogajanja za doseg miru.

Wilsonov novi odgovor Nemčiji.

London, 13. oktobra. Iz Washingtona poročajo: Čim dobi Wilson od Nemčije ugoden odgovor, se bo posvetoval s svojimi zavezniki ter bo potem v imenu vseh naznanil nemški vladi natančne mirovne pogoje. Baje se je vršilo med kabinetni entente že tozadevno posvetovanje. Veliko vlogo bo igralo vprašanje o dškodnine.

Dunaj, 14. oktobra. »Tel. Komp.« poroča iz Berna: V švicarskih političnih krogih si še niso na jasnem, kako se bo odločil Wilson glede vprašanja Alzacije Lorene. Deloma se domneva,

da bo obstojal na tem, da se Nemčija tem pokrajnam odne. V drugih krogih se zatiruje, da se bo odločil za ljudsko glasovanje. Splošno se dvomi, da bi se Wilson zadovoljil z avtonomijo Alzacije Lorene v okviru Nemčije, kakor želi to nemška vlada.

Berolin, 13. oktobra. Francosko časopisje piše: Wilson se je pogajal dosedaj le v svojem lastnem imenu. Vlade ententnih držav imajo popolno akcijsko svobodo.

Voini svet entente se je pridružil Wilsonovim točkam.

Dunaj, 13. oktobra. »T. C.« javlja iz Londona: Voini svet entente je pritrdil 14 Wilsonovim točkam.

Turčija sklene z entento poseben mir.

Dunaj, 12. oktobra. Pozno zvečer so dobili dunajski politični krogi obvestilo, da so se že nekaj dni sem potekajoča pogajanja med Turčijo in entento ugodno končala. Turčija je sprejela pogoje entente in bo sklenila separaten mir pod podobnimi težkimi pogoji kakor Bolgarija.

Premirje med Turčijo in entento.

Dunaj, 13. oktobra. Pogajanja med Turčijo in entento se vršijo v Atenah. Danes so dospele vesti, da je premirje že podpisano. To vest potrjuje tudi okoliščina, da nemška nota Wilsonu povdarja le sporazum z Avstro-Ogrsko, Turčije pa ne omenja.

Tudi Avstro-Ogrska pripravljena skleniti separaten mir.

Rotterdam, 12. oktobra. Reuter poroča z merodajne strani: Dospela so poročila, da sta Avstro-Ogrska in Turčija sporočili nemški vladi, da bosta prišleji skleniti separaten mir, če ne pride do sporazuma med Nemčijo in entento.

Mir še pred Božičem.

Dunaj, 14. oktobra. Iz Londona poročajo, da se je izrazil srbski ministrski predsednik Pašić v nekem intervjuu, da bo prišlo do miru najbrže še pred Božičem.

Konferenca med srbsko vlado in jugoslovanskim odborom.

Zeneva, 13. oktobra. V zadnjem času so se vršile vsled razgovorov med srbskim ministrskim predsednikom Pašićem in načelnikom jugoslovanskega odbora dr. Trumbićem konference med pooblaščenici srbske vlade in jugoslovanskega odbora. Slo je za to, da srbska vlada pristane na program jugoslovanskega odbora glede ustanovitve ujedinjene države Slovencev. Hrvatov in Srbov. Srbska vlada je s Pašićem na čelu nekaj časa zasledovala tkzv. vele-srbske tendence, pa je naletela v skupščini na odnor. Večina srbskih poslancev je za program jugoslovanskega odbora in sedaj je tudi srbska vlada opustila svoje separatistično stališče ter je akceptirala stališče JO. Najvažnejša posledica tega sporazuma je, da bodeta jugoslovanski odbor in srbska vlada na mirovni konferenci nastopila kot enotno zastopstvo jugoslovanskega naroda, kateremu se naj pridruži še delegati v monarhiji živčih Slovencev, Hrvatov in Srbov. Ta jugoslovanska delegacija naj na mirovni konferenci sklene mir z ostalimi narodi v imenu ednotne države Slovencev, Hrvatov in Srbov.

NOTRANJA KRIZA NA SRBSKEM.

Zeneva, 13. okt. Srbska vlada se nahaja v krizi. Pašić je že dal časa rbez večine v skupščini. Za nje so takozv. staroradikalci, ki imajo med 167 poslanci le 64 mandata. V zadnjem času je sestavil Pašić ministristvo ki obstoji iz samih staroradikalcev. Pašić bi bil že odstopil, toda drži ga regent Aleksander, ki mu je opetovano v nasprotstvu s skupščino izrazil svoje zapanje. V gotovih krogih se zatiruje, da ni izključeno, da izbruhne v Srbiji ostra ustavna kriza.

Narodi vstajajo. Avdijence v Badenu.

V soboto je bila stara Avstrija definitivno pokopana in iz razvalin se ni posrečilo rešiti niti toliko skupnosti med posameznimi narodi, da bi se dalo ustanoviti koalicijsko ali likvidacijsko ministristvo, ki bi skušalo doseči notranjo poravnano.

Narodi ne zaupajo več nobeni skupnosti, dokler ni določen njihov usode izročena izključno njihovim lastnim rokam. Najprej hočejo biti svobodni in samostojni in potem bodo gotovo pripravljeno urediti medsebojne razmere tako, kakor je v interesu vseh. V zmislu te trdne njihove volje je vsak notranjepolitičen sporazum nemogoč in poravnava med narodi postaja internacionalni problem.

Narodne države vstajajo. Poljaki so si v Varšavi že ustanovili svojo vse poljske zemlje obsegačo narodno vlado in ujedinjena Poljska je danes dejstvo, navzlic temu, da se deli te Poljske nahajajo faktično še v posesti sosednih držav. Češko-slovaška država je na poti. Češki politiki so obvestili vladarja, da je vse pripravljeno za ustanovitev češko-slovaške narodne vlade. Suverenost češko-slovaškega naroda vstaja iz svojega stoletnega groba k novemu, krasnemu življenju. Ni nobenega dvoma, da se bliža tudi našemu narodu veliki trenutek dejanske osamosvojitve. Kakor Poljska in Češka, tako bo tudi Jugoslavija vstala čez noč in bo stopila v krog narodnih držav. Že čutimo gorki dih njenega telesa, že se nam bliža veliki trenutek njenega oživetja.

Nastajanje narodnih držav na teritoriju avstro-ogrške monarhije je za definitivno poravnano srednjeevropskih narodnih sporov največje pomena, je predvsem odločilnega pomena za doseg skorajšnjega miru. Wilson se noče pogajati z reprezentanti stare monarhije, takoj pa bi bil pripravljen skleniti premirje in mir z zastopniki njenih osamosvojenih narodov. Dunajski politični krogi so sami splošno prepričani, da je mogoče vsak hip doseči premirje z entento, če vzamemo Slovani zadevo v svoje roke. Dalekosežnosti tega dejstva ni mogoče precenjevati, ako pomislimo, da se bodo pogajanja z Nemčijo vlekla morda še nedogledno dolgo in da med tem vsak dan zahteva novih neznosnih žrtv na življenju in imetju.

Čim hitreje se torej izvrši likvidacijski proces, čim prej nastopijo narodne države ter se po svojih vladah lotijo mirovnega posla, tem prej nam zasije solnce miru in prične doba novega blagostanja. Zdi se, da zmagaie to prepričanje celo tam, kjer je dosedaj vladala nepremagljiva trmasta slepota — pri Nemcih.

Čas hiti in največja kriza kar jih je kedaj preživela avstro-ogrška monarhija, se bliža svojemu vrhuncu. Na Dunaju so se vdali apatiji. V soboto se je še govorilo o odstopu Hussarekove in o novih mozh, ki naj poskusijo z novimi načrti svojo srečo, danes je Hussarekovo ministristvo še vedno na krmlu — ker ni nikogar, ki bi hotel ali mogel prevzeti nasledstvo v novim programom.

Narodi vstajajo in v prah razpada gosposstvo preteklih dni.

★

Dunaj, 12. oktobra.

Današnja avdijenca parlamentarnih voditeljev pri cesarju se je izkazala kot političen korak, ki očitno ni bil zadostno pripravljen. Sprva je bilo nameravano, da pridejo pozvani poslanci kumulativno k cesarju in se naj pred vladarjem razvije nekaka razprava med zastopniki posameznih narodov. Pozneje se je ta misel opustila in naj bi bili parlamentarci posamezno prišli pred cesarja. Konečno so se vršile avdijence po skupinah, le Poljaki so bili sprejeti posamezno. Avdijence so se pričele ob 10. dop. v bivališču vrhovnega armadnega vodstva v Badenu, se ob 10. dopoldne v bivališču vrhovnega armadnega vodstva v Badenu.

Najprej so bili sprejeti Čehi, ki so razvili cesarju svoj narodni program. Ta program zahteva nastan ovitev češke države, ki naj se po svojih vladah udeleži pogajanj za premirje in

mir. Češka država naj bo suverena in naj prosto razpolaga tudi s svojo armado, katero je treba v ta namen poklicati domov. Cesar je poslušal izvajanja čeških zastopnikov z velikim zanimanjem ter se je interesiral tudi za podrobnosti, katere so mu na njegovo željo razlagali češki voditelji.

Nemški poslanci so zavzeli pred vladarjem stališče, da je nemški narod v Avstriji danes navezan edinole na sebe, da zahteva, kakor ostali narodi pravico samoodločbe in da se želi kot samostojna država pridružiti zvezni državi ostalih nemških plemen. Socijalni demokrati so opozarjali tudi na vedno silnejše naraščajoče mirovno gibanje med ljudstvom, ter povdarjali, da se zlasti med industrijalnim delavstvom pojavljajo znaki, da iščejo proletarske mase novih rešitev, ki naj omogočijo takojšnje premirje.

Za jugoslovansko delegacijo je bil sprejet načelnik J. k. dr. Korošec. Cesar je našemu voditelju takoj pri pozdravu pripomnil, da je informiran o stremilnih Jugoslovancev ter je s posameznimi vprašanji povpraševal po podrobnostih. Dr. Korošec je vladarju prostodušno odgovarjal ter mu razlagal program našega troimenega naroda SHS.

Poljaki, ki so kakor Čehi in Jugoslovanci zastopali stališče ujedinjene, neodvisne države, so vladarju sporočili, da se je ustanovila v Varšavi poljska narodna vlada, kateri pripadajo poleg ministrov iz kongresne Poljske tudi zastopniki danes še pruske avstrijske Poljske. Poslanec Tertil je pri tem cesarju sporočil, da ostanejo poljski poslanci do končne likvidacije tudi še v avstrijskem parlamentu.

Avdijence so bile končane ob pol 4. popoldne.

Politiki, ki so se vračali od avdijence, so imeli brez izjeme vtis, da ves aparat ni odgovarjal malenkostni vsebini konkretnih rezultatov. Predvsem so se pritoževali nemškonalionalci, edino Poljaki so kazali nekam zadovoljneše obraze. Ako izznamemo pozitivno cesarjevo izjavo o poljskem vprašanju, smemo reči, da politični položaj vsled današnjih avdijenc ni postal pravičnejši.

Ves razvoj stoji že izključno pod vplivom zunanjih dogodkov in dogodki se razvijajo v neposredni zvezi s politiko ameriškega predsednika Wilsona.

Dunaj, 12. oktobra. Deutschböhmsche Korrespondenz javlja: Cesar je sprejel danes v bivališču vrhovnega armadnega poveljstva vrsto parlamentarcev. V prvi skupini je sprejel zastopnike Češkega Svaza Fiedlerja, Tusarja, Hrubana, Stančka. Sprejem je trajal nekoliko pol ure. V drugi skupini so bili zastopniki četvero strank gosposke zbornice: knez Fürstenberg, baron Czedit, princ Lobkowitz in baron Ruber. Nato so bili sprejeti nemški nacionalci Wolff, Waldner, Steinwender, Lodgemann, Pacher, Stölzel, Urban, Teufel ter poslanec Friedmann, krščanska socialca Hauser, Mataja, nemški socialni demokrati Adler, Seitz, Ellenbogen; Poljaki Tertil, Löwenstein, grof Baworowski, Jugoslovanci Korošec, Ukrajinka Petrušević in Lewicki, Italijan Faidutti, Romun Isopescu, Grecul ter židovski poslanec Reizes. Sprejemi so bili končani ob 2. uri popoldne.

Dunaj, 12. oktobra. Češka poslanci Klofač in Habermann nista mogla več pravočasno dospeti na Dunaj, ker nista več dobila železniške zveze.

Dunaj, 12. oktobra. (Koresp. ur.) Poslanci so bili v skupinah sprejeti od cesarja. Prvi so bili sprejeti Čehi, nato štirje člani gosposke zbornice.

Komunikle Češkega svaza.

Dunaj, 12. oktobra. Predsedstvo Češkega Svaza je izdalo o avdienci pri cesarju tale komunikle:

»Danes je sprejel cesar v avdienci načelnika Češkega Svaza Staněka ter poslance Tusarja, dr. Fiedlerja in dr. Hrubana. Cesar je sprejel češko delegacijo kot prvo takoj zjutraj. Avdiencia je trajala nekako pol ure. Cesar je kazal živahno zanimanje za izvajanje vseh navzočih poslancev ter jih je izpraševal o raznih podrobnostih in kazal interes za sporočila. Češki poslanci so naglašali posebno, da je rešitev srednjeevropskega vprašanja mogoča samo, če se takoj ustanovi samostojna čehoslovaška vlada, ki se bo takoj samostojno udeležila mirovnih pogajanj. Odnosilci so zahtevali, da se češki polki zopet pošljejo nazaj na Češko.«

Skupna konferenca Čehov in Jugoslovancev.

Dunaj, 12. oktobra. Po povratku iz avdiencie so se sestali češki poslanci z načelnikom J. k. drjem Korošcem k posvetovanju, v katerem se je konstatiralo, da je bil postop Čehov in Jugoslovancev popolnoma jednoten in so se storili ukrepi za nadaljnjo skupno taktiko. Češki voditelji in dr. Korošec ostanejo na Dunaju.

Poročila dunajskih listov.

Dunaj, 12. oktobra. Z merodajne češke strani se nam poroča: Poročila dunajskih večernikov, zlasti v tem smislu, da se je načelnik Staněk izrazil, da obstaja naloga češko - slovaške države v tem, da se glede skupnih zadev spozna z ostalimi deli. — Najbrže z ostalimi deli Avstrije, — so nepravilna in so jih nemški častniki tendenciozno po svoji lastni potrebi skovali.

Dunaj, 12. oktobra. (Koresp. u.) Današnji večerniki poročajo, da je poslanec Staněk v svoji avdienci pri cesarju izjavil, da vztraja, da Čehi pri svoji izjavi zahtevajo samostojno državo. Ta samostojna država naj bi se nato sporazumela z drugimi deli države glede skupnih zadev. Čehi so nadalje tudi zahtevali, da se naj nečeški polki transferirajo iz Češke. (V tej obliki je poročilo v navzkrižju z oficijelnim češkim komunikem, izdanim od čeških odposlancev, ki pravi, da so češki poslanci zahtevali, da se vrnejo češki polki v češke dežele. Op. ured.)

Načelnik Jugoslovanskega kluba dr. Korošec se je v avdienci v ostrih besedah obračal proti nastopu grofa Tisze v jugoslovanskih deželah. Glede od Jugoslovancev zahtevane ustanovitve jugoslovanske države je izjavil, da so bile konfiguracije in konture jugoslovanske države določene že na ljubljanskem zborovanju.

Kriza Hussarekovega kabineta.

Dunaj, 12. oktobra. Danes popoldne se je vršil ministrski svet, ki je po razpravi o splošnem političnem položaju in uvažujoč dogodke pri aranžiranju avdiencie sklenil podati demisijo celokupnega ministrstva.

Dunaj, 13. oktobra. Nemški krogi bi radi zavlekli rešitev narodnostnega vprašanja do časa po sklepu miru. Sestava koalicijskega kabineta se je izjavila, ker so Čehi in Jugoslovanci odklonili sodelovanje. Nemški krogi sedaj agitirajo, da naj bi se rešitev ustavnega vprašanja in vprašanja ustanovitve narodnih držav preložila na čas po sklepu miru. Ustanovi naj se provizorični uradni kabinet z nemškimi politikci, socialnimi demokrati, Poljaki in Ukrajinci. (Kako si to predstavljajo?)

Dunaj, 13. okt. V političnih krogih se trdi, da je kabinet v zadnjem hipu svojo demisijo prekalal, ter ni nobene upanja, da bi se našel Hussarek naslednik, ki bi mogel računati na več sreče.

Demisija grofa Buriana.

Dunaj, 13. oktobra. Skupni finančni minister grof Burian je podal demisijo.

Poslanec Tusar pri Burianu.

Dunaj, 12. oktobra. Poslanec Tusar je bil danes zvečer povabljen k znanemu ministru Burianu. Imel je z njim dolgo konferenco.

Dunaj, 14. okt. C. kr. kor. urad poroča, da mu o demisiji grofa Buriana ni nič znano.

SLOVANSKI POLITIKI KOT MIROVNI POSREDOVALCI.

Dunaj, 14. oktobra. Dunajski politični krogi smatrajo, da je postalo aktualno vprašanje, ne kaže li izstavit slovenskim politikom potne liste v inozemstvo, da stopijo v stik z narodnimi odbori v entitnih državah ter posredujejo za mir.

Italijani pri Clemenceau.

Dunaj, 12. oktobra. »Allg. Ztg.« poroča iz Lugana: Ministrski predsednik Clemenceau je sprejel zastopnike neodrešenih italijanskih pokrajin Piatto, Benatia in Ignovicha iz Istre ter Canero z Reke. Odposlanci so bili nato sprejeti od italijanskega ministrskega predsednika Orlando in zunanjega ministra Sonnina.

Prva narodna vlada ujedinjene neodvisne Poljske.

Varšava, 12. oktobra. V Varšavi se je sestavil kabinet s knezom Radziwillom na čelu. V kabinetu so: Za kongresno Poljsko knez Radziwil in brigadir Pilsudski, ki je v Nemčiji zaprt, ter trije drugi politiki: Za poljske pokrajine v Nemčiji poslanec v nemškem državnem zboru Seyda;

Za avstrijske poljske pokrajine poslanca v dunajskem parlamentu dr. Glombinski in Moraczewski. O sestavi tega kabineta je danes poročal v svoji avdienci poslanec Baworowski avstrijskemu cesarju.

Varšava, 12. okt. (K. u.) Jutranji listi poročajo: Včeraj se je vršil kronski svet, ki je sklenil, da naj se čimprej prevzame uprava dele in ustanovi poljska vojska. Po cestah in ulicah ni prišlo povodom proklamacije regentstva sveta do nikakoršnih demonstracij.

Lvov, 10. oktobra. Ker je Varšava proklamirala neodvisnost Poljske, je poseben odbor (v njem Glombinski, grof Starbek, prof. Kasprovicz, Albin Rayski in akademski mladina) za včeraj dne 9. oktobra sklical v Lvovu veliko svečano zborovanje, češ, »čutimo se sinove ene domovine ter smo dolžni v tej veliki zgodovinski dobi iz tega dejstva izvajati polne konsekvence.

Vršlo se je dvoje ogromnih shodov, kjer so govorili imenovani in drugi politiki ter kulturni delavci. Sprejele so se med silnim entuziazmom sledeče resolucije:

1. Ker so države, ki so nekdanj razdelile Poljsko, sprejele mirovna načela prezidenta, severoameriških Zedinjenih držav Wilsona, se smatrajo odsele za državljane svobodne, neodvisne in ujedinjene Poljske. Te naši Poljski smo dolžni zvestobo in poslušnost, imetje in kri našo in ne priznavamo nobenih vez, nasprotnih tem najsvetjšim vezem.

2. Ustavodajni zbor poljski mora biti sklican čim hitreje in mora biti sestavljen iz delegatov vseh zemelj poljskih na najširši demokratični podlagi.

3. Koalicijska poljska vlada mora biti sestavljena iz reprezentantov vseh delov Poljske. (To se je že zgodilo. Op. ured.)

4. Ne priznavamo nobenih pogodb in dogovorov s centralnimi državami, ki bi naprej določevale stvar poljsko, in zahtevamo, da bi se poljske oblasti pred svetovnim kongresom vzdržale vseh pogodbenih obveznosti.

5. Priznavamo Narodni odbor v Parizu za reprezentacijo naroda poljskega v državah entente.

6. Pozivamo poslance Galicije in Slezije, da nemudoma skličejo Občo narodno skupščino v Lvovu, da sklene navodila, obvezna za naš del Poljske.

LLOYD GEORGE MASSARYKU.

Dunaj, 12. oktobra. »Times« prinaša tole brzojavko Lloyd Georgeja profesorju Masaryku: Pošiljam Vam v imenu angleškega vojnega ministrstva naše najsrčnejše čestitke k presenetljivemu uspehu, ki so jih dosegle Vaše čehoslovaške čete proti nemškim in avstrijskim polkom v Sibiriji. Podvzetja in uspehi te male armade so gotovo med največjimi heroičnimi čini zgodovine. Vsi smo navdani občudovanjem Vaše navdušenosti, vztrajnosti in Vašega samopovzdanja in imamo dokaz, kak uspeh je mogoče doseči kljub velikim razdaljam in pomanjkanju materialnih pripomočkov onim, katerih srce navdaja duh svobode. Vaš narod je prinesel neprecenljive žrtve za Rusijo in zavetnike v njih borbi za osvoboditev sveta izpod despotizma. Nikdar Vam tega ne pozabimo!

Dunaj, 14. oktobra. »Wiener Montag« prinaša tendenciozno brzojavko iz Berolina o Masaryku, o katerem trdi med drugim: Glasom švicarskih poročil se mudi profesor Masaryk sedaj v Parizu, kjer je po naročilu Wilsona stopil v stik z jugoslovanskimi in češkimi voditelji. Masaryk je izdelal obsežen načrt novih ustav za avstrijske narode. Masaryk živi že več mesecev v Parizu ter ima vodstvo čehoslovaških zadev popolnoma v rokah. Nobena dvoma ni, da grede niti od njega do voditeljev Čehov v Avstriji.

DEMONSTRACIJSKI ŠTRAJK NA ČEŠKEM, MORAVSKEM IN V SLEZIJ.

Praga, 13. okt. Češko-slovaški socialni svet je razglasil oklic, ki kaže veliko cenurnih lis in napoveduje za jutri 24. trajajoči gen. štrajk v Češki, Moravski in Sleziji v znamenju protesta proti izvozu premoga in živil iz navedenih dežel. Štrajkali bodo v industrijskih podjetjih, časopisi ne bodo izšli, zabavališča bodo zaprta.

Madžarska že samostojna država.

Budimpešta, 12. oktobra. Poslanec György je vprašal Wekerla po njegovem včerajšnjem govoru, ali je zadeva samostojne Ogrske že pojasnjena. Wekerle je odgovoril: Ogrska se mora vsak hip tako gospodarsko, kakor politično, kakor

tudi vojaško urediti kot samostojna država. Tako želi tudi vladar, ki je že popreje v to privolil.

Madžari zapuščajo delegacije.

Budimpešta, 12. oktobra. (Kor. u.) V tokrovi seji ogrske delegacije, ki se vrši na Dunaju, bo predsednik ogrske neodvisne stranke grof Karoly prečital izjavo, da so prišli ogrski poslanci zadnjikrat v to zastarelo institucijo skupnih delegacij.

Budimpešta, 13. oktobra. Zatrjuje se, da je določen svoječasni predsednik ogrske zbornice Navay za bodočega ministrskega predsednika. Danes ga bo cesar sprejel v avdienci. Tudi primas Czernoch je poklican k cesarju.

Budimpešta, 13. oktobra. Za danes je sklican v Veliki Varadin narodni komite ogrskih Romunov. Sklenila se bo resolucija, v kateri zahteva komite, da se pokličejo Romuni z Ogrske k cesarju, da morejo izreči svoje nezaupevanje napram grofu Tiszi, dr. Wekerlu, grofu Apponyju in grofu Andrassyju.

Ustanovitev osrednjega Narodnega sveta.

Službeno sporočilo.

Zagreb, 12. oktobra. Danes je bil izdan sledeči komunikle:

Odposlanci strank in skupin, ki so imele 5. in 6. t. m. sestanek radi ureditve Narodnega vijeća, so se opetovano sestali z odposlanci hrvatsko-srbske koalicijske ter je bil dosežen popolni sporazum o vstopu hrvatsko - srbske koalicijske v Narodno vijeće. Razjasnjena so vsa načelna in tehnična vprašanja ter je vsled tega sklicana prva seja osrednjega odbora Narodnega vijeća.

Zagreb, 13. oktobra. Prva seja osrednjega Narodnega vijeća se vrši še ta teden. Na njej se bo izvršilo konstituiranje ter se bo določil program nadaljnega taktičnega postopanja.

Kongres tlačenih narodov.

Dunaj, 12. oktobra. Za 15. oktober v Pariz sklicani kogres tlačenih narodov srednje Evrope je bil odgođen do 14. novembra.

Nemška sodba o Izpraznitvi sovražnega ozemlja.

Berolin, 14. oktobra. Poročevalec lista »Morgen« je imel razgovor z zastopnikom nemškega vrhovnega armadnega vodstva glede izpraznitve sovražnega ozemlja. Visoki častnik, s katerim se je razgovarjal v tej zadevi, mu je povedal:

Delo za izpraznitev zasedenega ozemlja bi zahtevalo najmanj tri mesece. Nemčija bo v to svrhu zahtevala, da počiva orožje, ker sicer ne more izvršiti tega dela, med katerim je vojaštvo popolnoma nezmožno za boj.

Nemčija bo nadalje zahtevala, da ostane Belgija po izpraznitvi nevtralna, da se ne more pri eventualni obnovitvi sovražnosti pod nobenim pogojem več udeležiti vojne. Na ta način bi bilo zavarovano nemško ozemlje ob Renu in na Westfalskem. Prva posledica mirovnih pogajanj bi bila, da uvede Nemčija vojaško upravo v zapadni Nemčiji. Ta zahteva se utemeljuje na ta način:

Izpraznitev zasedenega ozemlja pomeni močno oslabilitev vojaškega položaja Nemčije. Eventualni novi boji bi se višili na nemških tleh. Na ta način se pritegne Nemčija v operacijsko in v etapno ozemlje. Vsled tega mora preiti vsa oblast v zapadnih nemških pokrajinah na vojaško poveljstvo. Ustvariti se mora širok obrambni pas, podoben kakor je bila na Francoskem siegriedska črta, ker pri tem ni mogoče jemati ozira na deželo. Preko polji bo treba izkopati strelske järke. Marsikateri pristava in marsikateri kraj se bo moral žrtvovati pripravljalnemu delu za obrambo domovine. Razmotriva se tudi že sedaj, kako bi bilo treba odstraniti iz teh pokrajin prebivalstvo.

Fabius piše v »N. Fr. Pr.« med drugim: Težko žrtev zahteva Wilson od centralnih držav s tem, da je postavil kot eno kardinalnih točk za možnost miru zahtevo, da centralne države zapuste zasedene pokrajine.

Vse zmage so bile torej le Pyrrhove zmage. Politična in gospodarska kratkovidnost vodilnih državnikov njih needinost in naglašanje posebnih interesov je oslabilo države. Tudi pred vojno ni bilo treba vsega sveta si nakopati, ni bilo mogoče doseči uspehov samo z enotno vojaško fronto, marveč bi bilo treba tudi enotne politične, finančne in prehranitvene fronte. Toda ravno Avstrija in Bolgarska sta morali trpeti prepogosto in pregloboko gospodarske krivice. To se je moralo maščevati. Kljub temu — čudna slika. Nemške in avstro - ogrske vojske stoji globoko v sovražni deželi. Nemci se korakoma umikajo, vojaške odločitve še ni, avstrijske vojske pa sovražnika še vedno zadržujejo. Kljub temu predpisuje ententa pogoje, kakor jih more predpisovati samo brezobzirna zmagovalci. Izpraznitev je vprašanje prestiža, ki bi bilo sicer žrtev, toda ne zaman, če so nasprotniki pošteni, ker bi se končala stiska in trpljenje naro-

dov. Opustitev teh pokrajin bi bila nam silno v kvar in usodna, če sovražnik naš položaj brezobzirno izrabi. Če ne da garancij, ima proste roke. Nemci bi bili na tem, da bi morali zasedsti državno mejno od Nizozemske do Švice, nekako 500 km, ali pa Ren ter pustiti na oni strani Alzacijo Loreno in Rensko provincijo. Pri nas ima fronta na sovražnih tleh dolžino 120 km. Če se moramo umakniti približno na črto dvanajste bitke ob Soči, imamo 300 km dolgo fronto. Zato bi morali zahtevati od nasprotnika garancij, morda nevtralnega pas med obema frontama pod varstvom kake nevtralne države, ali na počivanje orožja, ki bi bilo za oba dela ugodno. Nemci bi lahko spravili ves svoj material nemoteno nazaj in bi jim ne bilo treba opustošiti pokrajine, skozi katere se morajo umakniti.

Ukrajina in izpraznitev zasedenih pokrajin.

Odesa, 12. oktobra. »Odeskij Listok« konstatira, da Wilsonova formula glede izpraznitve od centralnih držav zasedenih pokrajin ne velja za Ukrajino. Ukrajinski ministrski svet se je postavil baže na stališče, da so prišle čete centralnih držav na prošnjo prejšnje ukrajinske vlade v deželo, da varujejo prebivalstvo in da torej čet centralnih držav ni smatrati za sovražno okupacijsko vojsko. Ukrajinski ministrski svet je baše sklenil poslati tako noto bojujočim se državam in nevtralcem.

Odločitev o vojni in miru nemškemu cesarju odvzeta.

Berolin, 13. oktobra. Večerni listi poročajo, da se bo državni zbor v bližnjem času počel s spremembo člena 11. državne ustave, po katerem gre edinole cesarju odločitev v vprašanih vojne in miru. Ta odstavek se bo spremenil v tem smislu, da se zagotovi državnemu zboru sodelovanje pri odločanju o vojni in miru.

Amnestija na Nemškem.

Berolin, 12. oktobra. Cesar Viljem je naročil državnemu kanclerju in pruskemu justičnemu ministru, da naj predlagata v pomiloščenje osebe, ki so bile obsojene zaradi političnih zločinov in prestopkov zlasti povodom stavk in nemirov zaradi prehranjevalnih težkoč. Enako amnestijo izdajo tudi drugi vladarji. Vsled te amnestije bo izpuščen iz ječe tudi znani socialistični poslanec Liebknecht.

Državniki o nemškem odgovoru.

LANSING O MIRU.

London, 12. okt. Državni tainik Zedinjenih držav Lansing je izjavil v nekem nagovoru: Če hočemo preprečiti novo svetovno vojno, je treba strogo pravičnost. Blagor vseh mora biti vodilna misel onih, katerim je poverjena naloga, da bodo sestavili mirovno pogodbo. Strogo pravičnost mora omiliti milost, tega se bomo morali spomniti z ozirom na strašne zločine, ki so se izvršili na človeštvu. Ko bo prišel čas za obračun, ne bomo smeli pozabiti, da je pravičnost brez milosti nekrščanska in da je nekrščanska tudi milost, ki uničuje pravičnost.

BALFOUR O NEMŠKEM ODGOVORU.

London, 11. oktobra. Koresp. urad. Balfour je govoril včeraj pred ameriškim častniki ter izjavil, da skuša Nemčija sicer izpremeniti svojo ustavo, ne pa svojega mišljenja. Nemčija stremi po pravičnem miru, ki pa se ne da lahko doseči. Nemci računajo sedaj na ljubosumnost in needinost med svojimi nasprotniki. Nikdar ni bil kak račun bolj površen. Govorec o pravici narodov, razviti svoje posebnosti, je slavil Balfour takovznan »angleško metodo«, ki jo uporablja Anglija napram svojim dominijom.

CHURCHILLOV MNENJE.

London, 13. oktobra. (Koresp. urad.) Churchill je izjavil v govoru v Sheffieldu, da morajo entente države, predno sklene premirje, dobiti uspešne garancije ter je dostavil: Moj govor naj ne pomeni, da zahtevamo brezpogojno predajo. Nobenemu narodu nečemo odreči pametne zagotovitve bodočnosti. Garancij ne sme narekovati maščevalnost, ali sovraštvo, marveč samo previdnost. Naša dolžnost je, da skrbimo za to, da kri naših volakov ni tekla zaman in da nam ne bo treba računati z obnovitvijo boja.

DR. FRIDBERG O MIROVNI PROSNJI NEMČIJE.

Berolin, 13. okt. (K. u.) Podpredsednik pruskega državnega ministrstva dr. Friedberg se je izrazil v razgovoru z ravnateljem »Norddeutsche allg. Zeitung«: Vprašate me, zakaj smo se v svoji prvi notni obrnili do predsednika Wilsona. Odgovor leži na dlani. Prvič je predsednik oni izmed naših zastopnikov, ki je v svojem odgovoru 8. januarja in v svojih poznejših izjavah postavil pozitivne mirovne cilje. Nobeden drugi ni hotel tega storiti, marveč so vsi rabili samo splošne fraze. Tu je bila torej dana možnost za resnično mirovno delo. Druzič moramo vpoštovati, da je nova nemška vlada v eni točki, in sicer v naivnejši, popolnoma v soglasju s predsednikom Wilsonom. Ona stremi po pravem miru ter zavira vsak način nasilnega miru, ravno tako nasilni mir, ki bi ga hotel narevati sovražnik, kakor nasilni mir, ki bi ga hotela diktirati Nemčija. Zato potrjuje odgovor na Wilsonovo vprašanje še enkrat, da sprejema Nemčija stavke, ki jih je predsednik Wilson izrekel v raznih svojih nagovorih. Pri tem se nemška vlada zaveda, da zastopa večino nemškega naroda. Vprašate me nadalje, kaj je paž delo Wilsonu povod, da je vprašal ali govori kancler samo za one oblasti, ki so se do sedaj bojevale. Da je poglavar velike demokratične države tako vprašal, temu se ni čuditi. Ni mu samo do tega, da zve ali stoji za priznanjem pravnega miru mednarodnopravno za pogajanja poklicana avtoriteta, marveč hoče vedeti ali je to tudi mnenje nemškega naroda. Da je mogla sedanja vlada odgovoriti na to vprašanje z »da«, leži na dlani. V resnici imamo sedaj v Nemčiji vlado,

ki zagotavlja vpliv naroda na vodstvo njegove usode na široki podlagi in ki hoče biti v vsakem oziru ljudska vlada. V dokaz za to je treba opozoriti samo na energijo, ki jo je dokazala pri rešitvi pruske volilne reforme. To je prvi uspeh njenega delovanja. Z uvedbo enake volilne pravice v najvažnejši zvezni državi lahko smatramo vsak nasprotni pomislek za vselej odstranjen.

Glasovi nemških listov.

Dunaj, 13. oktobra. »Zeitz« piše v uvodniku: Prebivalstvo Avstro - Ogrske mora sprejeti mirovno konferenco z mešanimi čustvi. Tam naj se v imenu samoodločbe odloča o usodnih vprašanjih te države, v katerih bi rajši imeli, da se izvrši domača samoodločba. Toda prišli smo tako daleč z madežem, da si sami ne vemo urediti svojih zadev. Komaj se moremo otresti sramotnega čustva, da nam morajo prinesiti drugi naš red za darilo... Morda pa bi le še zmogli to, da bomo prišli pred veliki areopag s programom samoodločbe in da bomo v usodni uri sami vedeli, kaj naj storimo in kaj nam je potrebno.

»Arbeiterzeitung« pravi: Čehi, Poljaki in Jugoslovanci si hočejo ustanoviti svoje lastne narodne države. Mi Nemci v Avstriji jim tega ne moremo preprečiti. Za to nismo več zadosti močni. Mi nemški socialni demokrati v Avstriji jim tega tudi nečemo preprečiti. Mi smo priznali samoodločbo narodov, zato ne smemo odreči nobenemu narodu, da si ustanovi svojo lastno državo, če to hoče storiti. Nadalje govori o dveh možnostih rešitve nemškoavstrijskega vprašanja. Prvič: Ustanovitev nemško - avstrijske države, ki bi bila teritorialno ločena v več delov, ki bi med seboj ne bili v zvezi. Druga možnost bi bila priključitev avstrijskih 10 milijonov Nemcev Nemčiji.

»Neue Freie Presse« pravi: Mir prihaja. Nemčija je v sporazumu s habsburško monarhijo izjavila, da hoče zasedene pokrajine zapustiti. Gre mo naproti času, tako težkemu in tako resnemu, da bi mogel v tem času obstajati samo oni, ki dela. Dusevno se dvigniti, znanstvenost prenesti v dnevno življenje, znanstvenost prinesiti v delavnice in delati, delati, neprestano in naporno delati, te zmage nemškemu narodu ne bo mogel iztrgati ves svet sovražnikov. Tega prostora nemški narod ne bo primorano prepuštil nikomur. Sedemdeset milijonov vrlih, zdravih in delavnih ljudi v Nemčiji lahko preboli tudi nesrečno vojno, ne da bi izgubili sposobnosti samoohrane. Wilson je hotel izvedeti od nemške vlade ali name-rava Nemčija storiti, kar je označil v 14 točkah kot povračilo krivice, ki se je zgodila Francozom leta 1871. v Alzaciji - Loreni. Treba je bilo mnogo samopremaganja, predno je nemški državni kancler princ Maks Badenski izjavil, da sprejema te točke ne samo kot podlago premirja, marveč sploh kot podlago sklepa miru.

Berolin, 13. oktobra. Nemška konservativna stranka je podala izjavo, v kateri označuje izpraznitev zasedenih pokrajin kot usoden korak ter izjavlja, da je vsaka opustitev nemškega ozemlja nezdružljiva s častjo Nemčije. Široki krogi pričakujejo izjavo nemške vlade, da se bo držala nemška vlada trdno načela, da mora nemški narod do zadnjega moža braniti sveta tla domovine.

Berolin, 13. okt. »Lokalanzeiger« pravi: Odgovor nemške vlade na Wilsonovo vprašanje ne more čitati noben Nemec, ne da bi ga pretresel v dno duše. Kaiti odgovor izjavlja po 4letni vojni, katere žrtve ne preneso nobene primere z nikako svetovno katastrofo, pripravljenost za popustitve, na katerih bo Nemčija dolgo časa trpela. — »Vorwärts« piše: Odgovor nemške vlade dokazuje, da ni potreba nikakega napora več, da predre na nemški strani mirovna volja. Ona je odgovor nemškega naroda, za katerega sklenjeno maso stopa vsaka druga oseba daleč v ozadje. Narod jamči za popolno odkritost tega odgovora.

Nova kanclerska kriza na Nemškem?

Dunaj, 14. oktobra. »Morgen« poroča iz Berolina: Listi se bavijo z novo kanclersko krizo. Vzrok te krize je bajje pismo, katero je pisal novi kancler pred dolgim časom princu Aleksandru Hohenlohe, v katerem se je sovražno izrazil o demokraciji, samoodločbi narodov in zvezi narodov. To pismo je bilo pred kratkim objavljeno v nekem zenevskem listu. Včeraj so se vršili v državnem zboru razgovori načelnikov strank. Kancler je govoril že včeraj s člani interfrakcijskega odbora ter jim je sporočil celo vrsto dosedaj neznanih korakov, ki jih je izvršil zadnji dve leti z ozirom na stremiljenja, ki je kadeže v današnji politiki. Izjavil je, da je pripravljen takoj odložiti svoje mesto, če bi bila njegova oseba ovira za mir in če bi odtegnile večinske stranke svojo podporo. Objava kanclerjevega pisma do princa Hohenlohe je uradno prepo-vedana.

Nemiri na Bolgarskem.

Berolin, 13. oktobra. »Vossische Ztg.« poroča: V Bolgariji so izbruhnili težki nemiri. Delavci in mali kmeti krepke stranko boljševskih pristašev. V okolici Dedeagača so se pričeli ljuti spopadi med vstaši in vojniki.

Sofija, 12. oktobra. Dne 8. oktobra dopolne se je vršila v Sofiji v železniškem ministrstvu seja, katere so se udeležili generalni ravnatelj železnice in brzojava Morfov, general Lukov, francoski polkovnik Droussot in dva angleška častnika. Šlo je za prevzete bolgarskih železnice, cest, pristanišč, telegrafa in telefona s strani entente kontrolne komisije ter za razgovor o transportni možnosti entente čet, da zasedejo v pogodbi določene strateške točke na Bolgarskem. Isti dan so zasedle entente čete Kneževu ob stari bolgarski meji in Klustendil. Iz petih letnikov, ki so ostali pod orožjem, naj se dopolnijo tri bolgarske divizije, ki jih je ententa Bolgarski dovolila. V četrtek zvečer je zapustil zadnji nemški vojak Sofijo. Ponoči so prispeli Francozi. Bilo jih je en polk. Od petka naprej plapolta tricolora republike nad Sofijo. Nemški poslanik grof Oberndorf je Sofijo zapustil. Ostal je v Sofiji samo arhivar nemškega poslanstva. Zastopstvo nemških interesov je prevzel nizozemski poslanik. V Nemčiji se je zamerilo bolgarski vladi, da ni objavila v Berlinu dne 23. septembra sklenjene pogodbe, glasom katere naj bi

prispadla vsa Dobruška Bolgarski. To očita je popolnoma neupravičeno. Ko je dospela vest o pogodbi v Sofijo, je bilo na makedonski fronti že vsega konec in samo sklep miru je mogel še pomiriti duhove. Razglasitev pogodbe glede Dobruške v teh strašno težkih dnevih bi bila učinkovita, kakor zasmeh. Zveze s centralnimi državami tudi ta razglasitev ne bi bila mogla narditi.

ENTENTA IN BOLGARIJA.

Zeneva, 13. okt. Ententa ne bo zahtevala od Bolgarije, da plača vojno odškodnino in povračilo za škodo, katero je pretrpela Srbija vsled vojske.

ODHOD NEMCEV IZ BOLGARIJE.

Berolin, 13. okt. Wolfow urad naznanja, da je bolgarska agencija vložila protest, ker so nemške čete pri umikanju s Balkana odnesle s seboj zaloge živil, bolgarski vojni material, vojno opremo, zaloge Rdečega križa in da so nemške čete celo ranjenca šlele in njihove uniforme s seboj jemali. Wolfow urad zatrjuje, da te trditve ne odgovarjajo resnici, da so namreč dokaz, da je Bolgarska agencija sedaj v rokah entente.

Pogajanja za ustanovitev balkanske zveze.

Budimpešta, 12. oktobra. V Sofiji se vrše pogajanja za ustanovitev balkanske zveze pod hegemonijo Srbije. Ta zveza naj bi se ustanovila le za slučaj, da dosedanja pogajanja za mir ne bi imela uspeha in bi se vojna nadaljevala in bi naj bila vojna organizacija proti centralnim državam, posebno proti avstro-ogrski monarhiji, proti kateri naj bi se postavila velika armada v boj s ciljem, da prodira na Ogrsko.

General Franchet d'Esperey v Sofiji.

Carigrad, 8. oktobra. Grški list »Patris« poroča: Vrhovni poveljnik ententnih čet na Balkanu general Franchet d'Esperey se je odpravil v Sofijo, da bo osebno vodil pogajanja z Bolgarsko glede nadaljnjih operacij.

Novi načelnik bolgarske armade.

Sofija, 12. oktobra. Za načelnika bolgarske generalnega štaba je imenovan general Lukov.

Mobilizacija častnikov na Grškem.

Lugano, 12. oktobra. Listi poročajo iz Aten, da so bili vpoklicani vsi grški rezervni častniki letnikov 1904 do 1906 ter morajo tekom petih dni oditi k svojim polkom.

Francozi pred Lillom.

NEMSKO URADNO POROČILO.

Berolin, 12. oktobra. (Kor. ur.) Zapadno bojišče. Vojna skupina prestolonaslednika Rupprehta. Iz pozicij zapadno Douaia smo šli nazaj v zadaj stoječe črte. Sovražnik je počasi sledil in stal na večer v črti Vendin le Vieil-Harnes-Litard — vzhodno železnice Beaumont — St. Vaas. Napadatelji cilji tukaj v ozki fronti zastavljenih angleških divizij je bilo predetje v smeri na Valenciennes. Sovražnikova namera se je ponesrečila. Posrečilo se mu je samo ustaliti se v Quierly in na višinah vzhodno ter jugovzhodno tega kraja. Naši z oklopnimi vozovi uspešno podpirani protisunkni so sovražnikovo naval tukaj ustavili. Na ostali fronti smo se sovražnika ubranili pred našimi črtami in pri zadnji njegovim gostim napadom valovom težke izgube. — Vojna skupina nemški prestolonaslednik. Lute delne napade angleških, ameriških in francoskih divizij na obeh straneh Bohaina smo zavrnili pred našimi pozicijami. Na Oisi poizvedovalni spopadi. Južno od Laona smo izpraznili Chemin des Dames. Na Aisni med Berry au Bac in južno od Vouziersa smo zavzeli nove pozicije. Že pred več dnevi uvedena kretanja so ostala sovražniku prikrita ter so potekla nemoteno in po načrtu. Tudi v Champagni nam je sledil sovražnik le jako previdno. Zmagoviti izid velike bitke v Champagni, ki jo je armada generala v Einem v 14dnevem trdem boju dobila s primeroma šibkimi silami proti silni premoči francoskih in ameriških armad in sprlo pri sovražniku v Champagni nenavadno velikih izgub nastale utrujenosti, so omogočile neovirano izvedbo tega težavnega premikanja. — Vojna skupina general v. Gallwitz. Delni boji po obeh straneh Alre. Ljudi napadi sovražnikovi v bojnih odsekih poslednjih dni na obeh bregovih Mose so se s težkimi izgubami za sovražnika ponesrečili. Cuneil in gozd Ornes, ki smo jih mimogrede izgubili, so nam zopet pridobili saki bataljoni. Že 15 dni v gorističnem boju pri Romagne in težkih obrambnih bojih stoječa alzaška lotarinska 115. pehotna divizija pod generalmajorjem Kundtom je tudi včeraj držala zaupane pozicije proti vsem sovražnikovim napadom. — v. L.

Berolin, 13. oktobra. (Kor. ur.) Zapadno bojišče. Skupina gim. Rupprehta. V kanalskem odseku po obeh straneh Douaia in na njega zapadnem robu stojimo v bojem stiku s sovražnikom. Douai je precej trpel po sovražnem artiljerijskem ognju in letalskih bombah. Severovzhodno od Cambraja smo se v noči od 11. na 12. oktober nekoliko odmaknili od sovražnika, ki nam je včeraj opoldne sledil in stal zvečer pri Avesnes le Sec ter na višinah na zapadnem bregu Selle pri Saulzoiru in Haussyu. Ranega jutra ljud artiljerijski boj na obeh straneh Le Cateaua. Med Sotesmesom in Le Cateanom je napadel sovražnik z močnimi silami. Vdrl je na obeh straneh Nervillyja v naše pozicije. Naš artiljerijski dobro pripravljeni protinapad ga je vrzel zopet ven. Delni napad pri Briastru smo zvečer zavrnili. — Skupina nemškega cesarjeviča. Sovražnik je napadal severozapadno od Oise, na obeh straneh Vaux - Andigny, vzhodno Bohaina in pri Alsonvilly. Pri Orignyju in severno od tam je poizkušal čez Oiso vdreti v naša stališča. Glavno

pezo so nosili turinški polki. Sovražnik smo zavrnili povsod, deloma v trdem bližinskem boju, deloma s protisunkom. Na fronti med Oiso in Aisno je sovražnik včeraj le počasi sledil našim umikalnim gibanjem. Zvečer je zasedel gozdove St. Gobain; višine severno od Ailette in Amfontaine pa dosegel. Severno od odseka Retourne je samo s šibkimi silami prekoračil črto Aisfeld la Ville-Avancon-Perthes - Vaux Champagne - Vouziers. Vjeli smo sovražne oddelke, ki so jugovzhodno od Vouziersa sunili čez Aisno. Zavrnili smo delne napade sovražnika pri Termesu na Aisi. — Skupina generala v. Gallwitz. Ponesrečili so se sovražnikovi delni napadi na zapadnem bregu Mose. Čez dan so trajali resni boji vzhodno Mose med gozdom Ormontom in Vavrillom severovzhodno od Beaumonta. Amerikanca, ki je z močnimi silami brezuspešno ponovno napadal, so pruski, seški, württemberški in avstro-ogrski polki v ostrem boju vrgli nazaj. — Skupina vojevode Albrehta. Pri uspešnih podvzetih zapadno od Blamonta in severno od kanala Ren - Rhone smo zajeli več vjetnikov.

Jugovzhodno bojišče. Boji v okolici Niša. Naše čete so se pred močnejšimi napadi po poveli umaknile na višine severno od mesta. Niš je sovražnik zasedel. — v. Ludendorff.

NEMSKO VEČERNO POROČILO.

Berolin, 13. oktobra. (Kor. ur.) Nobenih večjih bojev.

(K sobotnemu poročilu.) Nemci so se zapadno od Douaia umaknili. Do kam, poročilo ne pove. Ker pa je med reko Scarpe in potokom La Sensée speljan pretok, Canal de la Sensée imenovan, ki veže imenovani vodi in poteka ob črti Douai - Cambrai, je zelo verjetno, da so se umaknili prav do tega pretoka, torej za približno 10 km. To domnevno potrjuje imena krajev, do katerih je že dospel počasi slediši nasprotnik; vas Vendin le Vieil leži 5 km sev. - vzh. od Lensa ob potoku La Souchez, (ki prehaja vzhodno od Lensa v pretok La Souchez - Deulle), trg Henin - Liétard leži dobre 3 km niže proti jugu ob križišču železnice iz Lensa v Douai, odnošno v Lille, vas Beaumont leži 3 km še niže proti jugu ob železnici Lens - Douai, vas Brebières pa leži ob Scarpi in hkrati ob železnici Arras-Douai. Od Douaia proti jugu - zapadu oddaljena samo dobre 4 km. Do zgoraj imenovanega pretoka Scarpe - Sensée je oddol samo še slabe 3 km. Navedeni kraji leže ob črti, ki je od Douaia proti zapadu oddaljena največ 6, a najmanj 4 km. — Vas St. Vaast leži dobrih 13 km severo - vzhodno od Cambraja, nekaj malega južno od ravne velike ceste, ki teče iz Cambraja v severo - vzhodni smeri k belgijski meji in ki se imenuje Brunhildina cesta. St. Vaast je križišče železnice, ki drže na sever v utrjeno mesto Valenciennes, na vzhod pa v tudi utrjeno mesto Onenoy in čez belgijsko mejo. Torej je nasprotnik na severu od Cambraja proti vzhodu napredoval že za najmanj 13 km. Poročilo pravi, da je sovražnik poizkušal tukaj prodreti v smeri na Valenciennes, ki leži ob Escautu (Schelde), od belgijske meje oddaljen dobrih 10 km, in je vozlišče velikih cest in železnic. Od St. Vaasta je mesto Valenciennes proti severu - vzhodu oddaljeno 20 km. — Južno od Laona so se Nemci umaknili na sever od gorskega grebena Chemin des Dames in se vsekakor ustavili ob potoku Lette, ki izvira blizu Corbényja (ob veliki cesti Reims - Laon ležečega trga), teče proti zapadu približno 11 km južno mimo Laona in se potlej imenuje Ailette, ob kateri se je zadnje čase odigravalo že toliko hudih bojev. Zapustivši Letto, se nemška fronta zapogne na jugovzhod in steče mimo Corbényja k reki Aisne Pri vasi Berry au Bac, pri kateri steče čez Aisno velika cesta Reims-Laon, se fronta pomakne tesno k Aisni, pa jo nekaj kilometrov vzhodno od tod zapusti, da se nadaljuje v vzhodni smeri ob Suipii. — Mesto Vouziers leži ob Aisni in v severo - zapadnem šampanskem kotu in je važno vozlišče cest in železnic. Kakor javlja poročilo, so se Nemci povsod v Champagni umaknili.

Obstreljevanje Lilla.

Berolin, 12. oktobra. (Koresp. urad.) Wolfow urad poroča: Angliži so obstreljevali Lille in sicer dne 10. oktobra severozapadno predmestje Lambertsat. 11. oktobra pa severno predmestje Madelaine.

Berolin, 12. oktobra. (Koresp. urad.) Wolfow urad poroča: Zadnje tedne smo po načrtu in mirno prelazili svojo fronto ter skrajšali svoje črte. Vsled tega je moglo nemško vrhovno poveljništvo zavrniti vse poskušene prebitne napade. V Champagni so doživeli Francozi, ker so Nemci pravosodno spoznali namen, težak poraz. Med Argoni in Moso so se neprestani prebitni poskusi Amerikancev ponesrečili. Med Cambraiem in St. Quentinom se je Angležem sicer posrečilo potisniti nemške pozicije nazaj, niso jih pa mogli prebiti. Sovražno armadno vodstvo je bilo polagalo posebno mnogo upanja na uspeh operacij med Cambraiem in St. Quentinom. S tem da prelaga nemško armadno vodstvo pozicije nemške vojske še nadalje nazaj na Chemin des Dames, ob Aisni in v Champagni, se nemška fronta še bolj skrajša in vsled tega tudi bolj trdi.

Berolin, 12. oktobra. (Koresp. ur.) Nemško vrhovno armadno vodstvo je zaprosilo predvčerajšnjim švicarsko vladno, da naj posreduje pri francoski vladi zaradi strahu, ki se je polastil prebivalstva na severnem Francoskem zaradi pričakovane obstreljevanja Lilla in drugih delavskih mest s strani entente. Prebivalstvo se pripravlja na beg. Armadno vodstvo ne bi moglo niti izdaleka skrbeti za to bežeče prebivalstvo, če je tudi silnega pomanjkanja vredno. Istočasno je vprašalo nemško vrhovno armadno vodstvo nizozemsko vladno, ali bi hotela prevzeti te begunce. Nizozemska vlada je odgovorila, da je pripravljena po možnosti pomagati. Od francoske vlade še ni došel odgovor. Medtem se je že pričel panični beg iz Lilla in drugih severofrancoskih mest.

AMERIŠKO URADNO POROČILO.

12. oktobra. Krajevni boji ob Mosi, kjer so naše čete v silnih bojih na obeh bregovih dosegle vse svoje cilje. Vjeli smo od 26. septembra do danes 17.659 mož.

FRANCOSKO URADNO POROČILO.

12. oktobra zvečer. Bitka v Champagni, ki se je pričela dne 26. septem-

bra, se je danes po 17. dnevi končala s popolnim porazom Nemcev. Četrta armada je osvobodila lok ob Aisni ter popolnoma izpraznila od sovražnika 36 krajev, ki so bili od leta 1914 od nemških čet zasedeni. Vsega skupaj smo vjeli 21.567 mož, med njimi 499 častnikov. Četrta armada je vplenila nad 600 topov, 3500 strojnih pušk, 200 metala mla ter silne množice municije in drugega vojnega materiala.

BELGIJSKO URADNO POROČILO.

9. oktobra. Zvečer se je popolnoma ponesrečil sovražni napad na naše predstraže v okolici St. Georges. Artiljerijsko dolovanje na vsej fronti.

Demisija Ludendorffa.

Budimpešta, 12. oktobra. »Pester Lloyd« poroča, da je hotel general Ludendorff demisionirati, proti čemur pa se je dvignil energičen protest, ker bi ta korak neugodno vplival na moralo v domovini in pri četah.

Nadaljnja mobilizacija na Nizozemskem.

Amsterdam, 12. oktobra. (Koresp. urad.) Tukajšnji listi poročajo: Z ozirom na možnost bega prebivalstva iz Belgije in severne Francoske, je odredila nizozemska vlada, da je poleg v Zeelandiji preklicati vojaške dopuste tudi v Brabantu in Nimbргу.

Z Italijanske fronte.

NAŠE URADNO POROČILO.

Dunaj, 12. oktobra. (Kor. ur.) Italijansko bojišče. Visoka planota Sedmero občin je bila včeraj torišče ljutih in za nas uspešnih bojev. Po kratkem ognju so se ob 4. med dolino Assa in Monte di Val bella začeli italijanski napadi. Med tem, ko so se sunki pri Asiagu po našem obrambnem ognju izjalovili, se je Francozom in Italijanom posrečilo na Monte Sisimolu mimogrede vdreti v naše järke. Takojšen protisunk naših bataljonskih rezerv pa je sovražnika naenkrat zopet vrzel ven. Tudi na vzhodnem delu visoke planote so se zrušili sovražnikovi napadi deloma v našem ognju, deloma v bližinskem ognju ali protisunkih. Sovražnik je pustil pred našimi pozicijami številno mrtvih in težko ranjenih. Uspeh je takisto za sluzga čet kakor tudi vodstva. Med požrtvovalnimi borili so bili v nezlomljivi edinstvi zastopani sinovi vseh krajev monarhije. Posebno priznanje gre južnoavstričcem (Nemcem. Slovencem in Italijanom) pp. št. 117 in ogrskima honvedskima polkoma št. 23 in 24.

Zapadno bojišče. Pri avstro-ogrskih četah na zapadu nobenih posebnih dogodkov. Čete ml. Metzgerja so se odlično udeleževale poslednjih obrambnih uspehov pred Verdnom. Ogrska pehotna polka št. 5 in 112 sta po hrabrosti tekmovala s poljskimi lovskimi bataljoni št. 17 (Judenbrug), št. 25 (Brno) in št. 31 (Zagreb). — S. gen. štaba.

Dunaj, 13. oktobra. (Kor. ur.) Italijansko bojišče. Sovražnik ni več prišel z napadi v Sedmero občinah. Povsod navadno bojno dolovanje.

Zapadno bojišče. Pri Beaumontu so bili naši polki uspešno udeleženi pri obrambi močnih ameriških napadov. — Šef generalnega štaba.

(K sobotnemu poročilu.) Assa se imenuje reka, ki izvira na južnem Tirolskem vzhodno od Lavarona, teče do onstran italijanske meje proti vzhodu, potem jo pa zavije na jug, prečeže do 2000 metrov visoko gorovje in se dobre 3 km zapadno od Asiaga okrene nazaj na zapad, da se kake 4 km severno od Arsiera spoji z Asticom. Po njeni dolini je speljana precej široka cesta. — 1312 m visoki Monte di Val bella se dviga kot vzhodni sosed 1244 visokega Sisimola komaj 4 km vzhodno od Asiaga. Torej so Italijani in Francozi napadali na približno 7 km dolgi fronti.

Slabo vreme na italijanski fronti. »Secolo« poroča iz volne zone dne 11. oktobra: Že štiri dni trajalo snežni meteži v gorovju in nalivi v nižini. Reke v Beneticih so tako narasle, da so otoki in prehodi izginili pod vodo in so se strelski jarek izpremenili v močvirja.

ITALIJANSKO URADNO POROČILO.

11. oktobra. Na asiški visoki planoti so izvršili davi naši kakor tudi angleški in francoski oddelki sedem silnih nenadnih napadov in so vdrl pri Canonu, pri Ave, na Sisemolu na desni strani doline Frenzele, na Sassu Rossu in koncem doline Brente globoko v sovražne črte. Ko je sovražnik prišel k sebi po presenečenju, je odgovarjal s hudim artiljerijskim ognjem in je pogladi naprej svoja ojačenja. Ni pa mogel preprečiti popolnega uspeha naše akcije, ki mu je provzročila poln uspeh. Vjeli smo 400 mož, med temi enega bataljonskega poveljnika in 7 oficirjev, ter vplenili poleg tega več strojnih pušk. Na ostali fronti živahen motilni ogenj naše artiljerije. Sovražne baterije so delovale od časa do časa vzdolj Piave od Montella do morja.

12. oktobra. Na asiški visoki planoti so ostali artiljerijski boji vsled naših nenadnih spopadov včeraj vsed dan posebnih bojev. Naše baterije so obstreljevale ponovno s koncentričnim ognjem važne sovržne točke Pri izlivu Assa z Ghelpacom je vdrl eden naših infanterijskih oddelkov v sovražne järke na Cimi Tre Pizzi, provzročil sovražniku številne izgube in kratkem boju z ročnimi granatami in vjeli več mož. Vsega skupaj je bilo včeraj na asiški visoki planoti vjelih 491 mož, med temi 10 oficirjev. Vplenili smo 9 strojnih pušk. Na ostali fronti navadno bojno dolovanje. Na pobočjih Altissima so bile sovražne patrulje odbite po naših stražah.

Litvinov o razmerah na Ruskem.

Kodanj, 10. oktobra. Dosedanji boljševiški zastopnik v Londonu Litvinov se je na povratku v Rusijo ustavil v Kristijaniji in izjavil: Samo Kerjenski je kriv razsula Rusije. Brest - litovski mir je bil samo potrebna posledica njegove politike, ta mir, ki je sedaj postal nemogoč in ki ga je treba revidirati. Estonska, Litva in Kuronska se morajo zopet združiti z Rusijo kot samostojne države v veliki ruski federativni republiki. Baltskih pristanišč ne moremo po-

grešati. Finska je znabit za nas izgubljena, nismo pa gotov, ako se bo mogel držati sedanjí finski režim, ko odidejo nemške čete. Upam, da bo Ukrajina zopet pripadla Rusiji.

Kozaki zopet napredujejo.

Kijev, 12. oktobra. (Koresp. ur.) Poroča se, da so donski kozaki iznova prekorali Don v smeri na Caricin in da prodirajo skupaj z astrahansko armado proti temu mestu, kateremu so se približali že na 15 vrst.

Srbi v Nišu.

NAŠE URADNO POROČILO.

Dunaj, 12. oktobra. (Koresp. urad.) Balkansko bojišče. V Albaniji smo v zvezi z nemotenim povratkom naših glavnih sil svoje zadnje straže vzeli od Skumbija nazaj. Mitrovico je sovražnik zasedel. Med Nišem in Leskovcem trajajo boji.

Dunaj, 13. oktobra. (Koresp. urad.) Balkansko bojišče. V Albaniji se vrši umik kakor ukazano. V okolici Peči močnejši četaški boji. Niš smo po večdnevnih hudih bojih prepustili sovražniku.

(K sobotnemu poročilu.) Mitrovica leži v dolini reke Sittice, na polu pota iz Prištine v Novi pazar, 25 kilometrov severo - zapadno od Kosovega polja, ki je torej zopet v srbski posesti. Ker so Srbi onem dospeli tudi že do Niša, je dobra polovica njihovega kraljevstva, to se pravi, skoraj vsa Nova Srbija in tudi en del vzhodne Stare Srbije, zopet v njihovih rokah.

(K nedeljskemu poročilu.) Peč (Ipek) leži v južno - vzhodnem kotu Črne gore, 60 km zračne črte severozapadno Prizena, ki je nekaj dni zopet v srbskih rokah, in 50 km zračne črte jugozapadno od srbske Mitrovice, ki tudi ni več v naši posesti. Vidi se, da prehaja tudi že južno - vzhodna Črna gora v zopetno last nasprotnika, ki ga podpirajo četaški. Našim četam, ki se umikajo iz Albanije na sever in ki bodo morale skozi Črno goro, preostajajo kot umikalne črte pota, ki se stekajo pri Skadru, ali pa poteka ob Jadranu — Niš je zopet v srbskih rokah. Naše in nemške čete so se umaknile v gorovje na severu od mesta. Od Donave pri Smederevu, kjer se mimo Niša tečeča Morava izliva v Donavo, je Niš proti jugo - vzhodu oddaljen 150 km zračne črte. Izpa prebita bolgarske fronte so Srbi na sever napredovali za približno 240 km zračne črte.

SRESKO URADNO POROČILO.

10. oktobra. Srbske čete so dospete dne 8. oktobra do Lipovice in Kosanja 15 km severno Leskovca. Število vjetnikov presega 3000.

FRANCOSKO URADNO POROČILO

Z BALKANA.

11. oktobra. Zavezniki so vjeli, večšči 11. bolgarsko - nemško armado, ki je bila v soteskah pri Kičevu in Tetovu obkoljena, 90.000 sovražnikov, med njimi 1600 častnikov s 5 generali. Vplenili so nad 2000 topov vseh kalibrov, več sto strojnih pušk in metal min ter nepregledno vojno materiala.

ANGLEŠKO URADNO POROČILO

Z BALKANA.

12. oktobra. Kljub slabemu vremenu so zavezniki napredovali proti severu. Srbi so stopili v bojni stik z močnimi nemškimi četami južno od Niša ter so dospeli po hudi bitki do reke Toplice. Francozi so zasedli Prištino in so prodrli preko mesta. Na zasledovanju so prodrli proti Mitrovici. V Albaniji slede naše prednje čete umikajočemu se sovražniku.

Misija gospoda Šusteršiča.

Gospod Šusteršič, ki je dolge mesece bival iz strahu pred slovenskim ljudstvom v nemških krajih in se je nazadnje v sumljivih poslih mudil nekaj tednov v Švici, se vrača v domovino. Poklicali so ga na Dunaj, kjer je dobil potrebne tajne instrukcije in on, neumorni sluga naših zatiralcev, zakleti sovražni naš velike narodne misli, nam sporoča včeraj z Dunaja: Jugoslavija je zagotovljena stvar! On, ki je v svojih glasilih dan na dan, teden na teden blatil delovanje Jugoslovanskega kluba in dokazoval njega brezpomembnost in brezvladnost, pravi sedaj, da ima Jugoslovanski klub ključ položaja v rokah! Šusteršič, ki ni z mazinem ganil, ko so naši narodni zastopniki vršili svoje požrtvovalne, odgovornosti polno delo, daje sedaj nasvete in v trenutku, ko je gotovo, da vsa ententa priznava Wilsonov program, straži z londonsko pogodbo.

Strupena muha, ki je opetovano skušala otrovati naš narod, se vrača v podobni rajskega tiča. Pa poznamo jo in vemo, da so dr. Šusteršiču na Dunaju pripravili novih eliksirjev, da kurira pomanjkanje našega patriotizma, eliksirjev, ki imajo drugo barvo in drug duh, pa niso nič manj zavratni, kakor je bil strup Šusteršičevih okrožnic.

Z Dunaja nam poročajo, da se vrača Šusteršič v našo domovino (njegova že davno ni več) z novimi načrti, ki jih hoče izvesti v kranjskem deželnem odboru po slavnem vzorcu znane antitribučevske akcije. Gospod Šusteršič je živél dolga v nemških krajih in morda ne ve, kaj se je med tem vse doma zgodilo. Zato mu naj na kratko povemo: izključna politična vsenarodna instanca je danes Narodni svet. Z njim v soglasju deluje Jugoslovanski klub, njemu so se podredile narodne stranke, njemu zaupa naš narod. Ako ima Šusteršič kake predloge, naj jih pošlje Narodnemu svetu, ki bo o njih razpravljal, če je mogoče o predlogih narodnega izdajalca sploh razpravljati. Vsak poskus zlorabiti kranjski deželni odbor za postranske politične akcije, bo narod najstrožje obsodil na vseh, ki bi pri tem sodelovali. Kranjski deželni odbor naj z gospodom Barbom te kratke dni, ki so mu še usojeni, porabi, da spravi svoje račune v red — to je glavna njegova naloga.

Šusteršič je dobil na Dunaju novo misijo: spraviti naše narodne vrste v nered ter povzročiti zmešnjave. Pozor pred izdajalcem!

Zupan dr. Ivan Tavčar:

Neumno hujskanje.

Ze peto leto teče, kar se mestna občina z vsemi močmi trudi, da bi zadoščala aprovizacijskim potrebam. Pri tem si mora pomagati s svojimi lastnimi sredstvi, ker se ji dosedaj še ni posrečilo, da bi ji dovolil deželni odbor večjo doklado, kakor je imela pred vojsko. Ti večji dokladi je tudi socialno-demokratska stranka vedno ugovarjala. Mestna uprava pri tem ni nikdar računala na hvaležnost, ker je dobro vedela, da se dobre povsod kričati, ki zastopajo mnenje, da mora občina v teh hudih časih delati čudeže ali si pa poiskati kako Aladinovo svetilnico, s katero bo dosegla vse, kar bo prebivalstvo zaželelo!

Sedaj smo, kakor vse kaže, prišli do zadnjega konca, in našemu narodu se obeta lepša prihodnost. Vsi pa smo prepričani, da bo prehod iz sedanjosti v bodočnost nekaj tako težavnega, da se bo vse to dalo prenesti le takrat, če bo prebivalstvo na jugu pripravljeno, prenašati in prenesti najhujše žrtve. In to posebno tudi pri aprovizaciji!

Odvisni smo od Dunaja, ki nam bo daljal v dobi prehoda še manj, kakor nam je daljal dosedaj. Zatorej je dolžnost vsakega, ki ima kak vpliva, da opominja ljudstvo k potrpežljivosti in da se svari, da naj ne zahteva stvari, katerih se ne da doseči. Naravnost pregrešno pa je, če se demagogi, ki dobro poznajo prave razmere, spozabijo tako daleč, da hujskajo in zapeljujejo priproste ljudi, da naj pograbijo po silovitih sredstvih, da naj naskočijo »meščanske hiše« in da naj tam pobere, kar dobi.

Z obžalovanjem moramo očitati glasilo jugoslovanske socialno-demokratske stranke, da se je ravno kar odločilo k takemu hujskanju in da je dne 11. oktobra objavilo poziv na meščansko vojsko v Ljubljani. To je posebno obžalovanja vredno radi tega, ker je delavstvo na kranjskem v ogromni množini združeno v posebni aprovizacijski organizaciji, v takozvani »Vojni zvezi«. Nikjer ne čitamo napadov na to zvezo, pač pa pri vsaki priliki napade na mestno aprovizacijo, ki bi morala imeti najmanj pet milijonov v rokah, če naj bi ustrezala vsemu temu, kar zahteva gospod J. v petkovem »Napreju«.

Ta mož je zapisal gorostaso nerresnico, da »ljudstvo nima kuriva, ne obleke, ne obutvi, ne živeža, da bo zmrzovalo in gladu umiralo, da se pa prizadeti faktorji ne zmečajo, češ, bo že kakor bo.« Ta očitke je lažniv in gospodje pri »Napreju« sami najbolje vedo, da je zabito lažniv, če naj velja za mestno aprovizacijo.

Pri tem gospodje še dalje kriče, da spadajo voditelji mestne aprovizacije v zapor, češ da jim je skrbeti za ljudski blagor in ker tega ne stori, da naj gredo na Zabiek. Po takih praznih besedah segati, je nalažljivo. Vniti, da mora magistrat prebivalstvu vse preskrbeti, tako da bo živelo kakor pred vojsko, tudi ni posebna modrost! Nastane vprašanje, kje naj mestna aprovizacija dobi potrebnih drv? Če jih mestna aprovizacija v resnici lahko dobi, potem jih ravnotako lahko preskrbi narodnikom »Napreju« takojmenovana »Vojna zveza«. Čemu tukaj deliti z dvojno mero: na eni strani od mestne aprovizacije vse zahtevati, od »Vojne zveze« pa ničesar? Kakšna pravica je to?

Kar se tiče dobave drv, je stvar letos dosti težavnejša, nega je bila druga leta. Drva bi se že dobila, če bi jih mesto moglo plačevati z 120 K za kučni meter, če bi si moglo preskrbeti kakih 1000 delavcev, da bi jih sekali v najoddaljenejših gorskih krajih, če bi moglo te delavce preskrbeti s hrano, in če bi končno napravljena drva moglo speljati 30-40 km daleč do priprave železniške postaje. — Prosimo gospode pri »Napreju«, da naj nam povejo, kako naj se vse to izvrši in zakaj tega ne izvrši »Vojna zveza«, če je stvar tako lahko izpeljiva! Pri tem le opozarjamo, da nih delavcev, ki jih neobhodno potrebujemo, da se izvozi dan za dnevom aprovizacijsko blago z ljubljanskega kolodvora v mesto, nimamo, ker nam je sedaj vojaška uprava vzela vse vojne vjetnike, naše zdihovanje pa nič ne pomaga in s prošnjami ničesar ne dosežemo. Da so se nekateri v mestu preskrbeli z drvi za silo, je naravno, ko je vendar mestni aprovizacijski odsek že od junija sem neprestano razglašal, da mesto ne bo moglo nabaviti potrebnih drv in da naj se vsak, kdor je le v položaju, sam preskrbi z njimi. Mesto ima nekaj drv za najubožnejše sloje, zaloge pa bo komaj zadoščala za najhujši zimski čas.

Grožnja, da bo delavstvo seglo po samopomoči, je skrajno nesmetna. Če boste udarili v hiše in če bo hotel gospod J. v Ljubljani igrati kakega Lienia, se bo kmalo prepričal, da nas ne boste mogli streljati na kupo, kakor se je to godilo v Petrogradu in v Moskvi! Take reči slikati na steno, je hudobija prve vrste, posebno če ste pravičniki in če vsled tega priznate, da mestna občina pri beraških svojih sredstvih za najubožnejše sloje stori vse, kar ji je mogoče; bankovce tiskati pa ni imela nikdar pravice in zatorej ni mogla delovati z

Rodbina Ivan Podbojca naznanja vsem sorodnikom prijateljem in znancem, da je izdihnil svojo blago dušo njen srčnoljubljeni sinko, oziroma bratec

STANKO

učenec četrtega razreda I. mestne deške šole

po kratki trpljenja polni bolezni, previden s tolažili sv. vere. Pogreb nepozabnega ljubljenskega bo v torek dne 15. tm. ob polu 6. uri popoldne iz hiše žalosti Sv. Petra cesta št. 95 na pokopališče k Sv. Križu. Počivaj v miru.

V LJUBLJANI, dne 14. oktobra 1918.

Potrjim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem pretužno vest, da je naša preljubljena mati, gospa

Marija Puch rojena Doles

12. t. m. v bolnici po dolgi mučni bolezni mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb predrage pokojnice se vrši v torek, 15. t. m. ob 2. uri popoldne iz deželne bolnice na pokopališče k Sv. Križu. 5639

V Ljubljani, dne 12. oktobra 1918.

Žalujoča rodbina Puch.

Trgovsko bolniško in podporno društvo v Ljubljani javlja tužno vest, da je njegov mnogoletni redni član, gospod

Pavel Magdić

trgovca in posestnika

v petek, dne 11. t. m., mirno v Gospodu zaspal. Pogreb je danes, v ponedeljek, dne 14. t. m., iz hiše žalosti Franc Jožefa cesta št. 16 ob 4. uri popoldne na pokopališče k Sv. Križu. 5645

Dragega pokojnika priporočamo v blag spomin. V Ljubljani, dne 14. oktobra 1918.

Marijeta Pelko — Fran Pelko

prejemnik mest. užit. zak.

po dolgi mučni bolezni, previdena s tolažili svete vere, bogu vdano 11. t. m. preminula.

Pogreb se je vršil 14. t. m. iz hiše žalosti, Marije Terezije cesta št. 13, na pokopališče k Sv. Križu.

V LJUBLJANI, 14. oktobra 1918.

Juri Pelko,
soproga in oče.

Josipina Pelko,
soproga in sinova.

Marija Pelko,
hči in sestra.

5647

ZAHVALA.

Za mnogobrojne dokaze iskrenega sočutja, ki so nam došli povodom smrti našega iskrenoljubljenega soproga, očeta, brata in strica, gospoda

Jakoba Vidmarja

posesnika in gostilničarja

za številno, čašče spremljevanje na njega zadnji poti ter za poklonjene krasne cvetke izrekamo tem potom vsem našo najiskrenejšo zahvalo.

Žalujoči ostali.

Trgovsko bolniško in podporno društvo v Ljubljani javlja tužno vest, da je njegov mnogoletni redni član, gospod

Franc Slivar

solastnik tvrdke Kmet & Komp. v Ljubljani

v petek, dne 11. t. m., mirno v Gospodu zaspal. Pogreb je bil v nedeljo, dne 13. t. m., iz Leonišča na pokopališče k sv. Križu ob pol 6. uri popoldne. Dragega pokojnika priporočamo v blag spomin. V Ljubljani, dne 14. oktobra 1918.

Potrjim srcem javljamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem pretužno vest, da je naš ljubljani, dragi soprog, oziroma oče, sin, brat, stric, svak in zet, gospod

Luka Potokar

rač. narednik c. in kr. pešpolka „Cesarjevič“ št. 17

danes, v soboto, 12. oktobra, po kratkem trpljenju podlegel španski bolezni v 34. letu svoje starosti.

Pogreb predragega pokojnika se vrši v torek, 15. t. m. ob pol 10. uri popoldne izpred mrtvašnice v deželni bolnici na pokopališče k Božjemu grobu v Štepanji vasi.

Ljubljana, dne 12. oktobra.

Minka Potokar, roj. Anžič, soproga. — Tonček, sinček. — Jakob Potokar, Uršula Potokar, starši.

— Jakob, Janez, brata. — Marija, sestra. — Ostali sorodniki. 5633

ZAHVALA.

Za obile dokaze iskrenega sočutja povodom smrti naše iskrenoljubljene matere, stare matere in tete, gospe

Marije Jančigaj

izrekamo tem potom našo najpriskrenejšo zahvalo.

Osobito pa se zahvaljujemo blagorodnemu gospodu magistratnemu ravnatelju dr. Miljutinu Zarniku, blag. gospodu mag. nadsvetniku Lavtarju, blag. gospodu mag. svetniku Lahu ter vsem, ki so spremili nepozabno nam pokojnico na nje zadnji poti.

Zalujoči ostali.

Zahvala.

Za vse ljubeznive dokaze prisrčnega sočutja povodom nenadne prebride izgube našega nepozabnega soproga, oziroma očeta, sina, brata, svaka in strica, gospoda

Ignacija Bergleza

in za številno spremstvo na zadnji poti našega ljubega, pokojnika ter vsem darovalcem prekrasnih vencev izrekamo tem potom našo najiskrenejšo zahvalo. Posebej se srčno zahvaljujemo visokorodnim gospodom c. in kr. polkovniku Kneiflu in c. in kr. štabnemu zdravniku dr. Trenklu, dalje gospodom magistratnim uradnikom z ravnateljem g. dr. Zarnikom na čelu, velečastitemu g. vojnemu kuratu Niko Juriču za častno spremstvo dragega pokojnika k večnemu počitku. Vsem iskrena hvala!

V Ljubljani, dne 11. oktobra 1918.

5644

Žalujoči ostali.

Zahvala.

Za tolažeče sočutje, izkazano ob smrti in pokopu naše ljubljene hčerke oziroma sestre

Anice Lunaček,

učiteljice iz št. Janža

se vsem najsrčneje zahvaljujemo.

Posebno toplo zahvalo izrekamo preč. gg. duh. svetniku J. Mervcu in kaplanu Fr. Sušniku, gosp. zdravniku dr. Češarku, gg. pevcem iz Mokronoga in Telca za v srce segajoče žalostinke, pokojničinim tovarišicam in tovarišem iz št. Janža za prekrasni venec, neutrudljivim domačim dekletom za pletenje in nošnje vencev, domačemu in okoliškemu učitelstvu, prijateljem in znancem kakor tudi drobnim deci in vsem, ki so izkazali blagi pokojnici poslednjo čast. 5619

V št. Rupertu, dne 10. oktobra 1918.

Žalujoča rodbina Lunaček.

JAVNA ZAHVALA

svim rodjaci, prijateljima i znancima, koji su nam bilo na koji način izkazali svoje sauešće u našoj teškoj žalosti povodom smrti neprežaljenog nam sina, odnosno supruge, oca, brata

Dragoslava,

a napose od srca hvala susjednoj braći Slovencima, te svoj gospodi iz okolice, koji nisu zalili truda, te u ta nezgodna vremena pohrili na sprovod milog nam pokojnika izkazav mu time doista zamjerno štovanje i ljubav.

Prezid, mjeseca listopada 1918.

Tugujuća obitelj Klepac.

Kristalno modrilo za perilo.

popolno raztopljivo, ni anilina ponašanja, brez dodatka kaolina, v kartonih po 120 zavitek, karton ro K 35.-- se odda. Naročite dokler je kaj zaloge. — „Commercia“, prodajna družba za kem. tehn. potreščine dr. z om. j. P. aga II., Vaclavské náměstí 13. 5602

Svetovnoznano Preblavsko SLATINO

oddaja posamezne zaboje in tudi večje množine v poljubnih steklenicah: 4793 Franc Sitar, zaloga piva Göss, Ljubljana 7. — V mestu se dostavlja brezplačno na dom, prazne steklenice in zaboje se po dnevni ceni jemijo nazaj

Gozdna parcela

„V rasnu“ št. 4093/208 se proda dne 20. oktobra 1918 ob 1. uri popoldne. Ob 3. uri popoldne istega dne nadaljna pr. daia 2 gozdnih parcel in sicer: št. 2480/24 „Pod marofom“ in št. 2498 „V vrteh“ pri Draganjem selu. Ponudniki za pr. navedeno parcelo naj se zbere ob pol 1. uri popoldne pri postaji Uršno selo na Dolenskem in oni za drugonavedeni parceli pri parceli „Pod marofom“. Ljudska posojilnica v Ljubljani. 541

Brez posebnega obvestila.

Mestni pogrebni zavod v Ljubljani.

Potrji neizmerne žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem pretužno vest, da je naš iskreno ljubljani soprog oziroma oče, brat, svak in stric, gospod

Fran Češnovar

trgovca in posestnika

v soboto dne 12. t. m. ob 1. uri popoldne, previden s tolažili sv. vere, v 31. letu svoje dobe, po kratki, silno mučni bolezni, bogu vdano preminul.

Truplo nepozabnega pokojnika se bode v torek dne 15. oktobra 1918 ob 4. uri popoldne v hiši žalosti Hradeckega vas št. 2 svečano blagoslovilo, prepeljalo na pokopališče k Sv. Križu in tam položilo v rodbinski grobnici k večnemu počitku.

Sv. maše zadušnice se bodo darovale v župni cerkvi sv. Jakoba.

V LJUBLJANI, dne 12. oktobra 1918.

Fani Češnovar,
soproga.

Cveta Češnovar,
hčerka.

Agata Makar,
sestra.

Vsi ostali sorodniki.

 Kreisel, Gradec, Marschallgasse 13 in Keplerstrasse 84, telefon št. 4102 interurban.